

**DRŽAVNO NATJECANJE UČENIKA IZ GEOGRAFIJE 2009. GODINE****4. RAZRED****PRAKTIČNI RAD****Zaporka** \_\_\_\_\_ **Bodovi** \_\_\_\_\_

Meteorolozi su izmjerili količinu padalina koja je pala u jednom danu i temperaturu u 14 sati istog dana na sedam meteoroloških postaja koje se nalaze na istom reljefnom profilu. Meteorološka služba koja prikuplja podatke izmjerene je vrijednosti temperature i padalina prikazala u tablici, ucrtala meteorološke postaje na topografsku kartu 1:100 000 te prema nadmorskoj visini postaja izračunala vertikalne gradijente temperature zraka.

**6**

1. Koristeći dolje navedene podatke izračunaj nadmorsku visinu svake postaje. Rezultate upiši u tablicu.

Vertikalni gradijent temperature zraka: od postaje A do postaje C iznosi  $1^{\circ}\text{C}/100\text{ m}$ ,  
od postaje C do postaje E iznosi  $0,6^{\circ}\text{C}/100\text{ m}$ ,  
od postaje E do postaje G iznosi  $1^{\circ}\text{C}/100\text{ m}$ .

Horizontalna udaljenost između postaja iznosi: A-B: 4 km, B-C: 3 km, C-D: 4,5 km,  
D-E: 1,5 km, E-F: 2 km, F-G: 5 km.

Postaja A nalazi se na 100 m nadmorske visine.

postaja	temperatura ( $^{\circ}\text{C}$ )	padaline (mm)	nadmorska visina (m)
A	10	15	100
B	9	20	
C	6	32	
D	1,2	45	
E	-1,8	24	
F	7,2	0	
G	13,2	0	

2. Nacrtaj i imenuj grafikon koji će prikazivati nadmorsku visinu navedenih postaja i količinu padalina.

(Pažljivo pročitaj cijeli zadatak, a tek onda počni crtati.)

- a) Milimetarski papir okreni tako da os x crtaš paralelno s dužom stranom papira. Os x počni crtati tako da bude 4 cm odmaknuta od lijevog i 4 cm od donjeg okvira milimetarskog papira. Nacrtaj os x i na nju ucrtaj meteorološke postaje od A do G, kao da crtaš profil reljefa s topografske karte mjerila 1:100 000. Meteorološke postaje označi na osi x tako da prva oznaka bude pola cm udesno od početka osi x, a posljednja pola cm prije kraja osi x. Postaje označi pripadajućim slovima iz tablice.
- b) Nacrtaj dvije osi y tako da razmak između početka osi x i osi y s lijeve strane (na kojoj ćeš prikazati ljestvicu nadmorske visine) iznosi 1 cm. Također, isti razmak treba biti između kraja osi x i druge osi y s desne strane (na kojoj ćeš prikazati ljestvicu padalina). Pazi: osi y ne smiju se dodirivati s osi x.
- c) Vertikalno mjerilo uvećaj 5 puta te na os y ucrtaj ljestvicu tako da upisuješ svakih 200 m, počevši od 0 m.
- d) Nadmorsku visinu svake postaje označi jasno vidljivom točkom na grafikonu, koristeći kemijsku olovku.
- e) Na os y koja prikazuje količinu padalina ucrtaj ljestvicu tako da 1 cm predstavlja 10 mm padalina.
- f) Količinu padalina predoči stupcem širine 1 cm, kojeg ucrtaj iznad oznake na osi x koja predstavlja postaju. Oznaka postaje mora biti na sredini baze stupca. Stupce oboji plavom bojom.
- g) Na obje osi y upiši pripadajuće mjerne jedinice.
- h) Ispod grafikona upiši njegov naziv koji treba što sažetije opisivati što grafikon prikazuje.

Koristeći se podacima iz uvodnog teksta i nacrtanog grafikona odgovorite na sljedeća pitanja:

1	
---	--

3. Prema postanku, padaline koje nastaju procesima prikazanim u ovom zadatku nazivaju se \_\_\_\_\_ padaline.

2	
---	--

4. S obzirom na karakteristike temperature zraka, vjetar koji puše u postaji G, iz smjera postaje A naziva se \_\_\_\_\_.